VI. évfolyam, 22. szám. ARA 30 FILLÉR. 1954 november 11.

TANULNI! TANULNI! TANULNI!

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

Értelmiségi képzésünk problémáiról

Fogarasi Béla elvtárs hozzászólása az egyetemi pártaktíva vitájához

Kedves Elvtársak!

A mai nagyfontosságú ülésen felmerültek új értelmiségünk jövőjének kérdései. Úgy látszik, hogy a kérdés nagyobb, mint eddig látszott. A nagy kérdéseket azonban súlyuknak megfelelően kell tanulmányoznunk, tárgyalnunk és megoldanunk. Az a nyugtalanság mely egyetemi oktatóink és hallgatóink, sőt középiskolai diákjaink körében az utóbbi időben mutatkozott, részben olyan — mondhatnám — pillanatnyi, vagy igen rövid idő alatt elintézhető kérdésekkel kapcsolatos, mint amilyen az ösztöndíjak kérdése volt. Az az üzemzavar, mely beállott az eddigi rendszer megszüntetése és az előkészítésben lévő rendszer között, meggyőződésem szerint mihelyt az új rendszer megjelenik, megszünik, az új intézkedések megnyugvást fognak kelteni.

Viszont nem ilyen jellegűek értelmiségünk jövőjének kérdései. Itt általános kérdések, komoly problémák merültek fel. Felvetik az egyetemi hallgatók, hogy van-e értelmiségi túltermelés.

Ha Erdey-Gruz elvtárs számos kérdésre helyes választ is adott, azért ezen a gyűlésen mégsem oldhatja meg az ilyen jellegű kérdéseket, mert itt messzebbmenő gazdaságpolitikai összefüggésekről van szó.

Az a feladat tehát, hogy az értelmiség kérdéseiben marxista-leninista módon foglaljunk állást, ugyanúgy, miként ezt pártunk a munkás-paraszt szövetség kérdésben teszi.

A Központi Vezetőség nagyjelentőségű határozatainak egyik fontos része abban áll, hogy a hibákat megállapította, mégpedig kíméletlenül állapította meg, másik része meg abban áll, hogy nemcsak hibákat állapított meg, hanem irányvonalat is adott a további munkára.

Nekünk is ki kell dolgoznunk a szóbanforgó kérdést és meg kell nézni itt is, hogy tényleg elkövettünk-e hibákat. Ha elkövettünk hibákat, akkor azokat őszintén meg kell mondanunk, nincs mit kendőzni.

Persze lehetnek hibák és voltak is hibák. Meg kell találnunk a helyes megoldást, hogy eljárásunk nyugalmat, szilárdságot hozzon létre és olyan atmoszférát teremtsen, mely a követelményeknek megfelel az egyetemi, a kulturális, a tudományos életünk területén. *(Nagy taps.)*

Azt hiszem, voltak hibák, amelyeknek gyökerei a túlzott iparosítási ütemben rejlettek, illetve, amelyek részben egyenesen abból származtak, részben pedig olyan atmoszférát és ideológiát hoztak létre, amelyek, mint mondják, a hasonlóság törvénye alapján ezen a téren is megnyilvánultak.

Annak a nagy igazságnak, hogy nekünk a szocializmusban fejlett értelmiségre van szükségünk, amely számban és minőségben sokkal nagyobb erőt jelent, mint valaha volt a polgári értelmiség, meglehetősen mechanikus módon való alkalmazása a megfelelő arányok, ütemek gondos vizsgálata nélkül: ez volt a hibák fő oka.

Kérkedtünk azzal, hogy több egyetemi hallgatónk van, mint Franciaországnak, holott meg kellett volna néznünk, helyes-e ez egyáltalán. Ugyanakkor a felduzzasztott értelmiségi káderekkel és értelmiségi apparátussal kapcsolatban bizonyos leszállított igények is hibás vonalra futottak. Mi szeretjük a leszállított árakat és mindég üdvözöljük az ilyen rendeleteket, de nem a leszállított igényeket a munka területén, semmiféle munka terén és az értelmiségi munkánál sem.

Ha megállapítjuk a hibákat, amelyeket ki kell elemezni, akkor ezt nem azért tesszük, hogy vájkáljunk a hibákban, hanem azért, hogy azok felismerése alapján hozzáfogjunk először is kijavításukhoz, azután pedig tervszerű, stabil, átgondolt értelmiségi-gazdaságpolitika, munkapolitika és kultúrpolitika kidolgozásához. *(Taps.)*

Az értelmiségnek, mint szociális rétegnek és az értelmiségi munkának, amely a munka egy faja, még nem adtuk marxista elemzését, még nem dolgoztuk ki. Marx zseniális utasításait ebben a tekintetben figyelmen kívül hagytuk.

Közgazdászaink fölényes gesztussal utasították el az egyetlen, erre irányuló, bár nem hibátlan, de jószándékú kísérletet, amely irodalmunkban feltünt. Ezt a munkát el kell végeznünk és azt hiszem, képesek is vagyunk rá. Képesít rá a marxista-leninista tudomány és képesítenek rá a Magyarországon szerzett ismereteink, tízéves tapasztalataink is. Fel kell mérni a tényleges helyzetet, számbelileg, minőségileg. Ezt csak egy komoly tudományos elemzés fogja lehetővé tenni.

A marxizmus minden közgazdasági kérdésnél a szükségletekből indul ki és a szocializmus alaptörvénye ezzel kapcsolatban hangsúlyozza nemcsak a gazdasági, hanem a kulturális szükségletek állandóan fokozódó kielégítését is, természetesen a meglévő feltételek alapján. Nekünk meg kell állapítanunk tényleges szükségleteinket ezen a téren, elsősorban káderszükségleteinket, értelmiségi munkaerőszükségleteinket, a szükségletek jövőbeni fokozását — és nagyon helyesen mondotta Farkas elvtárs, hogy most a létszámcsökkentés végrehajtásakor csak ideiglenes intézkedésekről van szó.

A szocializmus életszükséglete mennyiségileg és minőségileg fokozni az értelmiségi munkát, de megfelelő ütemben és tervszerűbben kell fokozni.

Tisztelt tervezési szakemberek, akiket már annyit kritizáltak, ne haragudjanak, de én azt mondom, hogy tervezési munkánknak egyik leggyengébb pontja jelenleg is az értelmiségi munkaerőtervezés.

Kapkodás van. Keretszámokat kapnak az egyetemek indokolás nélkül, átgondoltság nélkül, úgy tudom, a Tervhivataltól, vagy a minisztériumoktól, ez most nem fontos. Nem eléggé átgondolt módon folyt a jövő értelmiségének, a mi értelmiségünknek, népi értelmiségünknek az elhelyezése. Ez már eddig is helytelen volt és most, amikor szükségessé vált ennek a túlméretezésnek valamilyen módon végetvetni és ezt valahogyan el kellett kezdeni, akkor természetesen pánik keletkezett. Ezt pedig az ifjúságnak meg kell mondani.

Nem kell pánikba esni, azt hinni és azt terjeszteni, hogy „nincs már jövője az értelmiségnek", „most el kell menni megint munkásnak", „miért tanultam egyáltalán az egyetemen", „miért vesztettem el négy évet", stb., stb.

Sajnos, ilyen hangok vannak és hallhatók, ezek nem mindég az ellenség hangjai, hanem az új értelmiségé. Ezt több esetben megvizsgáltam. A marxista-leninista képzettség, az alaposság, a tapasztalat hiányának tulajdonítható ez és ezt helyre lehet és kell hozni. Ezt az ideges hangulatot, indokolatlan pesszimizmust fel kell számolni.

Egy szót engedjenek meg a bérpolitika kérdéséről, mert ez egyike azoknak a tényezőknek, amelyek nyugtalanságot keltenek. Éppen az előttem felszólaló egyetemi elvtárs beszélt szintén erről.

Teljesen téves, szocialista gazdaságpolitikánk elveinek meg nem felelő elképzelések vannak ebben a kérdésben. A szocialista bérezés alapelve a teljesítmény. Nem így kell nézni a kérdést: elvégeztem az egyetemet, ennélfogva 2000 forint fizetés illet meg engem és egy jottányival sem kevesebb.

A kérdést úgy kell nézni, hogy az értelmiségi munka bérezése beilleszkedjék országunk bérpolitikájába (Amely szintén nem alakult ki véglegesen, amelyen szintén van még javítanivaló.), de szervesen beilleszkedjék annak rendszerébe.

A teljesítményből kiindulva teljesen világos, hogy a legtöbb esetben — én nem beszélek olyan esetekről, ahol nagyon tehetséges fiatalok megérdemelnek nagyon magas előléptetést, vagy külön magas jutalmat, de a legtöbb esetben — a kezdő mégiscsak kezdő marad, ha egyetemi diplomája is van: kezdő orvos és kezdő mérnök mindég szerényen kezdte. Ezt, elvtársak, át kell gondolni és meg kell érteni.

Mi a nagy különbség? Nem veszítettük el a négy egyetemi évet, nem igaz! Az értelmiségi munkának a szocialista bérezés szerint fokozatosan magasabbra, magasabb fokozatra kell emelkednie, mint a kevésbbé bonyolult, vagy kevesebb kvalifikációt megkívánó munkának. Ez az elv a Szovjetunióban nagyszerűen megvalósult. Ezt nekünk is meg kell valósítanunk.

Nem lehet a teljesítmény elvét az értelmiségi munkában mechanikusan, úgy alkalmazni, mint a fizikai munkában, viszont mégis van teljesítmény, mégis van szocialista bérpolitika és csak ennek alapján lehet teljesen megoldani a kérdést.

A lényeg abban áll, hogy az értelmiségi munkának a bérezése egy idő multán a teljesítménnyel kapcsolatban állandóan magasabbra emelkedik.

Hozzájárul ehhez elvtársak még egy dolog, amely nagyon el van hanyagolva. Ez a kvalifikáció megállapítása. Ebben a tekintetben teljesen igaza volt azoknak a fiatal elvtársaknak, akik felszólaltak, hogy elvégzik az egyetemet és akkor egy alacsonyabbrendű munkára állítják be őket. Ha én azt mondtam, hogy a kezdő munkájáért szerényebb bérezés jár, ez nem jelenti azt, hogy a munkában ne használjuk és meg ne becsüljük az ő képzettségüket. És itt

a fő baj az, hogy nincs értelmiségi munkaerőpolitikánk, nincs értelmiségi gazdaságpolitikánk. Ezt ki kell dolgozni. Ki kell dolgozni a kvalifikáció ismerveit és ennek alapján a megfelelő munkakört,

amelyet az illető el tud foglalni, amelyet elfoglal, amelyre az egyetemi végzettség, legyen az műszaki, legyen az közgazdasági, vagy legyen az orvosi egyetemi végzettség, az illetőt képesíti.

Az állam, elvtársak, kétségtelenül hozott már nem kis áldozatokat és fog hozni a szocialista értelmiség kialakítása érdekében. A szocializmus érdekében ezek az áldozatok szükségesek. Ezt a fő szempontot most a racionalizálás során se felejtsük el. Egy bizonyos fokig mindenütt tartalékot is kell képezni. Az értelmiségnek is szüksége van tartalékra. Nem egy munkanélküli értelmiségi tartalékhadseregre, mint amilyen a Horthy-korszakban volt. Egy olyan tartalékra van szükség, amely elasztikusan átcsoportosítható a változó közgazdasági és egyéb kulturális szükségleteknek megfelelően. És ezért nem árt és nem baj, ha egy bizonyos százalékon túl több értelmiségit képezünk ki, mint amennyire közvetlenül, a minisztériumok — amúgyis nagyon hozzávetőleges — adatai szerint most pillanatnyilag szükség van.

De nemcsak az államnak, hanem az ifjúságnak is áldozatokat kell hoznia annak érdekében, hogy az ország népi értelmiséget nyerjen, amely szilárdan megállja a maga helyét és kiváló tudással felruházva végezi a munkáját.

Az ifjúság számára meg fogják hozni gyümölcsüket az egyetemi évek és a középiskolai évek alatt vállalt áldozatok. Az értelmiségi munkának van egy sajátossága — ugy lehet mondani, törvényszerűsége — hogy a fejlődés folyamán meghatványozza önmagát. Jól képzett alapon ennek a munkának az értéke állandóan *emelkedik és állandóan több* örömet, elégtételt szerez annak, aki végzi, elégtételt azok számára, akik ennek a munkának a gyümölcseit élvezik. (Nagy taps).

Kitüntették Fogarasi elvtársat

A Népköztársasági Elnöki Tanácsa 40. éves szolgálati jubileuma alkalmából Fogarasi Bélának, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjának, a Munkaérdemrend kitüntetést adományozta.

KÖSZÖNTLEK OKTÓBER!

Köszöntlek Október,
Drága, vörös hajnal,
Köszöntlek szivemből
Fűszálsok magammal.

Emberré emeltél
Senki sem volt embert,
Ádáz, vad tusában
Ellened le nem vert.

Megperzselte lángod
A mozdulni lomhát,
Viharod szétvitt sok
Gyáva, úri hordát.

Népem, te balsorstól
Századokig vert nép,
Október fiai
Bilincsed leverték.

Szabad, büszke ifjú,
S ki már férfivé lett,
Reá emlékező
Télihajú vének:

Esküdjetek velem
Lángszín zászlajára:
Nem lesz a szabadság
E hazában árva.

Nem lép e szent földre
Soha többé zsarnok,
Őrt állnak fölötte
Milljó kivont kardok.

Itt, hol kedves a rög,
Virulóbb a virág,
Itt, hol dúsabb hantok
Borulnak majd miránk.

Itt teremtünk szépet,
Boldog, tág világot,
Itt gyujtunk mi néki
Örökfényű lángot.

Rapi János

Hírek a TDK-ról

A marxizmus tanszék érdekes tematikát állított össze az ezévi TDK-munka számára. A TDK-munka színvonalának emelése érdekében idén a részvevő hallgatók tudományos munkáját Horosajlov elvtárs személyesen fogja vezetni. A tematikában többek között a következő kérdések szerepelnek:

1. Az MDP vezető szerepe a Hazafias Népfrontban.
2. A vallásos nézetek elleni harc a jelenlegi szakaszban.
3. A lenini egységes hármas jelszó érvényesülése Magyarországon az első ötéves tervben.
4. A szocialista magyar nemzet kialakulásának folyamata.
5. A termelési kapcsolatok szerepe a munkás-paraszt szövetség megszilárdításában.
6. Az árukapcsolatok szerepe a munkás-paraszt szövetség megszilárdításában.
7. Az MDP III. kongresszusa mint a szocializmus építőinek kongresszusa és a KV 1954 októberi határozatai.

A felsoroltakon kívül a tematika még a művészettel, nemzeti kérdéssel stb. kapcsolatos kérdéseket is tartalmaz.

Az érdeklődők még jelentkezhetnek a Marxizmus TDK-ba mind a négy évfolyamról Kalász elvtársnál a Marxizmus Tanszéken.

A Nagy Októberi Forradalom évfordulójának ünneplése egyetemünkön

Fogarasi elvtárs megnyitó szavai után Illés elvtárs ünnepi beszéde következett. Előadásában méltatta a Nagy Októberi Forradalom jelentőségét.

Az ünnepség második részében került sor a kitüntetések átadására, a termelési dolgozatok és a jó munkát végző dolgozók jutalmazására.

Rákosi Mátyás Érdeméremmel tüntették ki:

Marmoly Sándorné (pénzügy szakos), Karácsony Jenő (külker. szakos), Gritz Róbert (polgazd. szakos), Pál János (ipari szakos, az ipar tanszék tanársegéde),

végzett hallgatóinkat.

Termelési gyakorlaton készített dolgozataikért a következő hallgatók kaptak jutalmat:

Brükler Endre, Wundele György, Botka Zoltán, Kercza Ferenc, Sipeti Zoltán, B. Tóth Jolán, Csaba László, Varga Károly, Reinhardt Imre, Komár Lajos, Fehérvári László, Tardos József, Iglói Sándor, Demény Pál, Szentes Tamás, Juhász Sára, Sztupa Lajos, Bene Tóth József, Wiezel Iván, Zimmer Kálmán, Dankovics László, Zádor István, Varga Sándor, Rapi János, Tóth Ilona, Forgács Ottóné, Szabó Zoltán, Gáspár Lajos, Hári Károly, Kékedi György, Németh László, Kovács Sándor, Gacsályi István, Ádám Balázs, Bauer Frigyes, Lipák András, Turcsányi Lajos, Fodor Ferencné, Alexander István, Bessenyei László, Bóta László, Csabai Ernő, Gellértfi István, Molnár Márton, Nagy Sándor, Polgár Péter, Bolyos Margit, Vajda László, Végvári Tibor.

Összesen: 14.070.— forint jutalmat kaptak.

Különösen nagy sikere volt a Népfront Kórusnak.

A könyvtár dolgozói közül jó munkájukért jutalmat kaptak: Banka Tibor, Csatári Richárd, Cseh Mihályné, Csengeri József, Krasztina András, Marsalek Károlyné, Németh Jenő, Tolnai Vilma, Varga János, Székely Ferencné.

A könyvtár dolgozói közül dicséretet kaptak:

Bolyó Ferenc, Császár Jánosné, Dienes Gedeonné, Donáth Ilona, Németh Jenőné, Péter Pálné, Seregély Emma.

Az egyetem dolgozói közül jutalmat kaptak:

Karádi Józsefné, Várdai Erzsébet, Jegelny Ferenc, Bognár Imre, Bargár Edit, Janka Gyuláné, Nagy Rudolfné, Képes Lajosné, Unger Edéné, Recsnyk Mirtha, Opálka Ferencné, Barabási Dezsőné, Sztojkovits Anna, Bujna Ferencné, Balázs József, Bander Ferencné, Tálos Erzsébet, Szalai Béláné, Rebik Albertné, Karsai Istvánné, Schulczberger Józsefné, Gergő István, Varga Istvánné, Vargyas Appolónia, Szilágyi Sándorné, Gróf Lajosné, Igaz József, Krinizs Istvánné, Chappon Gilbert.

A diákotthonok dolgozói közül jutalmat kaptak:

Puskás Eszter, Szarvas János, Gazsi Ferenc, Herkli Mária, Andrik Györgyné, Kulcsár Ferencné, Gahó István, Szabadi Pál, Tarpai Miklósné, Varga Karolina, Gönczi Jánosné, Csorba Györgyné, Csóg Margit.

Az ünnepélyt kultúrműsor követte, melyet az egyetem kultúrgárdája adott sikeresen.

Párttaggyűléseink figyelme az egyetemi munka megjavítása felé fordul

Pártalapszervezeteink a Központi Vezetőség októberi határozatának és az egyetemi aktívaülés anyagának megvitatására nyilt taggyűléseket tartottak, amelyre pártonkívüli egyetemi hallgatókat és tanárokat is meghívtak.

A vezetőségi beszámolókat élénk vita követte, amelyben a felszólalók örömmel üdvözölték a Központi Vezetőség októberi határozatát, bírálták a DISZ-munka fogyatékosságait és javaslatokat tettek az ifjúsági munka és ifjúsági élet fellendítésére, már nem kívülállóként, hanem segítőkészségüket is kinyilvánítva. Ugyancsak örömmel üdvözölték azt is, hogy pártunk Központi Vezetősége egyetemi összaktívát hívott egybe, amelyen lehetőség nyilt a beszámoló felett vitatkozni, elmondani az egyetemi hallgatókat érintő problémákat.

Meg vagyunk győződve, hogy a februártól életbelépő ösztöndíjrendszer megtervezésében figyelembe veszik a hallgatók különböző problémáit, azokat, amelyeket kérdések és hozzászólások formájában juttattak el az elnökséghez.

Ugyancsak megnyugtató volt Farkas elvtárs kijelentése, mely szerint az új ösztöndíjrendszer a tanulmányi eredményen alapul, de tekintetbe vesz szociális körülményt is és a szakérettségisek speciális helyzetét. Az új ösztöndíjrendszer — mondotta Farkas elvtárs — kifejezésre juttatja, hogy szükség van a munkások és parasztok egyetemét végzett gyermekeire.

Üdvözlik az egyetemi nevelőmunka bírálását, de egyben hiányolják — és főleg tanáraink hiányolják — hogy sem a nevelésre, sem a marxizmus helyes oktatására vonatkozóan iránymutatást, vagy módszert nem adott a beszámoló. Hiszen ma már nálunk nem az a fő probléma, hogy oktatóinkat a nevelőmunka fontosságáról meggyőzzük, hanem, hogy hogyan alakítsuk ki magát a nevelési módszert.

Ezen a téren fontos előrelépést jelent majd az egyetemen tartandó „Nevelési anket", amelyen tanáraink a nevelés mikéntjét vitatják meg

ilyen nagyszámú kollektívával való foglalkozás irányát szabják meg, s hisszük, hogy ez a munka eredményesen járul majd hozzá a nevelési probléma megoldásához.

Jó volt a vitában az is, hogy nemcsak az aktívaülés jó oldalait, hanem a hiányosságokat is elemezték, s nagyon üdvös lenne, ha felsőbb pártszerveink és a KV Tudományos és Kulturális Osztályán ezeket a bírálatokat figyelembe vennék.

Többek között:

a beszámoló nem elemezte alaposan az elvhűség és a harcos helytállás hiányát,

amikor azt állapította meg, hogy ezeknek a gyengeségeknek két legfontosabb forrása a tíz év eredményeinek lebecsülése és népi demokratikus életünkben mutatkozó nehézségek és hibák helytelen felfogása.

Véleményünk szerint kommunista elvi szilárdság gyengeségének, a harcos, tettrekész és céltudatos optimizmus hiányának alapvető forrásait — az ellenséges befolyás, az egyetemi párt- és DISZ-szervezetek politikai munkájának gyengesége mellett — ott kell keresni, hogy mind a párt agitációs és propaganda munkája, mind egyetemünk oktatómunkája 1953 júniusáig általában elszakadt a szocializmus építésének gyakorlatától és igen sokszor dogmatikusan és absztrakt módon magyarázta a szocializmus építésének kérdéseit.

Ugyanakkor egyetemi hallgatóink saját falusi, vagy városi környezetének tapasztalatai sokszor nem egyeztek meg a pártagitációban, a központi pártsajtóban és az egyetemi oktatásban hallottakkal

és nem kaptak őszinte magyarázatot az eltérésekre. Ugyanez fordult elő az utolsó hónapokban (július, augusztus, szeptember) is, amikor a párt központi agitációs apparátusa és szervei teljesen tájékozatlanul hagyták a pártszervezeteket és párttagokat a kongresszust követő országos, helyi és egyetemi jellegű intézkedésekkel kapcsolatban.

Mindezeknek is betudható volt, hogy párttagjaink zöme bizonytalanná vált, nem volt képes kielégítő munkát végezni.

Most a párt októberi határozata után ez a helyzet egészen másképpen alakult. A párttagság nagyrésze — mondhatjuk, hogy döntő többsége — világosan látja feladatainkat és a megoldást is. Elkezd kiállni e politika népszerűsítéséért.

A taggyűlések meghatározták, hogy a DISZ-munkát különösképpen támogatni kell. Alapos bírálatokkal kell elemezni azokat az okokat, amik ifjúsági életünket leszürkítették, amik a fiatalokat kiskorúságra késztették

és ismét nagy helyet kell biztosítani számukra a közéletben. A tanácsválasztási munkákban, a külső agitációban, az üzemi és az egyetemi, a falusi és egyetemi fiatalok közelebbrehozásában és kapcsolataik elmélyítésében. Ezt a munkát meg is indíthatjuk. A DISZ-bizottságnak különös szeretettel kell foglalkoznia a fiatalok egyre szaporodó kezdeményezésével és növekvő munkakedvével.

A pártszervezetek vezetőségeinek nem szabad ideiglenes munkát végezni, hanem minden erővel a párttagság aktivitásának, a politikai élet fellendítésének ügyén kell dolgozniuk.

Mint fontos terület, a Hazafias Népfront alakítása is szóba került. Erre a munkára azért is szükség van, mert a népfront-politikának nálunk is van tere, alapja.

A november 7-i ünnepségen bemutatkozó „Népfront Kórus" hatalmas sikert aratott, amelyet nemcsak Kálnai elvtárs lelkes munkája, a kórus fegyelmezett tagjai és kitűnő számai vívtak ki, hanem az énekesek mellére tűzött háromszínű kokárda is, jelezve, hogy magyar hagyományaink ápolásának fontos területet kell biztosítani. Hol lehetne jobban, mint a Hazafias Népfrontban?

Pártmunkánk és DISZ-munkánk, oktatói és nevelőmunkánk, egész egyetemi életünk fellendítésének tehát megvan már a reális alapja. Az kell, hogy a pártszervezetek következetesen hajtsák végre a pártbizottság munkatervét, s párttagjaink ugyanilyen fokozódó lendülettel harcoljanak a júniusi úton, a tanácsválasztások sikeréért, a DISZ-munka megjavításáért, a tanulmányi fegyelem megszilárdításáért — általában oktatási, tanulási és politikai munkánk fellendítéséért!

A diákotthonainkban folyó versenyről

A „Közgazdász" szeptember 14-i számában közöltük a Veres Pálné-utcai diákotthon versenyfelhívását egyetemünk többi diákotthonai felé fegyelem és rendszeretet elősegítése érdekében.

A felhívás nem volt hiábavaló, mert azóta értünk el eredményeket. Az otthonok gondnokai a tőlük telhető segítséget igyekeznek megadni. Pl. a köztársaságtéri diákotthonban lakóknak vasalóval kapcsolatos kérésüket néhány napon belül teljesítette a gondnoknő, s azóta is egyéb szükséges eszközök beszerzésével pótolja a hiányokat.

Az egyetemről elindulva először a **Veres Pálné-utcai diákotthonba mentünk,** ahol a következő dolog ragadta meg figyelmünket:

Mint általában, most is rend és tisztaság uralkodott a szállóban. A folyosókat dekoráció: virág, drapéria, zászló díszítette. A szobák szépek, az asztalon virág és papírból nagyon ügyesen és ízlésesen kivágott magyarosmotívumú kisterítők.

Eredménynek tekinthető, hogy felsőbbéves hallgatóink is bekapcsolódtak a versenybe. Szép szobák voltak: I. em. 7, 8, 9, 12, 13; II. em. 11, 14 és még több is.

Petruska Jenőné gondnok elvtársnőt és a személyzet valamennyi tagját dicséret illeti lelkiismeretes és odaadó munkájukért.

★

Kissé távolabb, a **Köztársaságtéren** találjuk leányhallgatóink egyrészét, (főleg elsősök) otthonát. Nézzünk szét itt is: Végig nézve a szobákat, azt tapasztaltuk, hogy a hallgatók valóban otthon érzik magukat. A szobák tiszták, rendesek, az asztalon fehérterítő és virág. A diákotthon minden szobáját dicséret illeti, mivel itt a többi diákotthonokkal szemben meglepetésszerűen történt a látogatás. (U. i. a két fiú-otthon értesítést kapott a versenyértékelés időpontjával kapcsolatban.)

Különösen kiemelkedő a szállóra jellemzően, hogy az ágyak nagyon szépen vannak bevetve. Példát vehetnek a többi diákotthonok egyes hallgatói, s beláthatják, hogy mindent lehet, csak akarni kell.

A tisztaság részben Gyurokovicsné gondnok elvtársnőnek és a takarító személyzet fáradtságot nem ismerő lelkes munkájának az eredménye. Ezért — mint a többi diákotthon dolgozói — dicséretet érdemelnek.

Az eredmények mellett észre kell venni a hibát is. Helytelen, hogy az I. em. 12-es szoba lakói megsértődnek, midőn déli 12 órakor figyelmeztetik őket, hogy ilyenkor már esedékes lenne a felkelés! A II. em. 7-es szobában lakók kicsit szemtelenek.

Hiányosságnak róható fel, hogy a diákotthonban nincsennek kulturális rendezvények. Pedig, ha jól megnézzük a dolgot, kis akarattal az adott lehetőségeket kihasználva, megvalósítható lenne.

★

Tovább haladva a **Makarenkó-utcára értünk,** ahol négy épületben laknak hallgatóink. Itt a következőket tapasztaltuk: Gyönyörűen berendezett társalgó (a diákotthon büszkesége) fogadott a földszinten, ahol külföldi és magyar folyóiratokat olvashatnak hallgatóink. A szobák általában véve rendesek és tiszták voltak. Lelkiismeretes munkájukért dicséretet érdemelnek a takarító személyzet tagjai: Névszerint: Őczi, Gönczi, Munkácsi, Hellnir és Csóg Margit elvtársnők.

Visszatérve a szobák rendjére, a rendesek között akadnak rendetlenek is. A 20-as ép. II. em. 18—19, (ahol Szabó Elemér elvtárs nagy szorgalommal mos a szobában). Az ágyak rendetlenül bevetve, a padlón szemét. Többszöri figyelmeztetés ellenére sem hajlandók tekintettel lenni az itt takarító öreg nénike nehéz munkájára.

A 23-as épületben laknak elsőéves fiú hallgatóink. Itt példamutató rend és tisztaság van. Szép szobák: fsz. 4. I. em. 3, 4, 7, 14, 16/a és b, a II. em. 14, 20. Ezekben a szobákban nagyon rendes és jó a kollektíva. (A fsz. 4-ben külön dicséretet érdemel Márczis Gyula, aki nagy gonddal díszíti szobáját.)

A szálló érdemeiként említhetők meg a kulturális rendezvények. Örvendetes jelenség, hogy a hallgatók elég nagy számban látogatják a különböző népi demokratikus lemez-esteket, s egyéb rendezvényeket.

A rend és tisztaság terén elért eredmények mellett fekete foltként áll az a szégyenteljes, felháborító eset, amit a 20-as ép.— Ahhoz, hogy a versenyt a legkisebb „hibaszázalékkal" értékeljük, szükséges, hogy az egyes diákotthonokról néhány jellemző vonást kiemeljünk, s ezen keresztül mutassuk be, hogy hogyan is élnek hallgatóink az egyetemen kívül, mivel töltik szabad idejüket, mit tesznek annak érdekében, hogy a szálló otthonuk legyen, milyen formában mutatják meg, hogy fegyelmezett magatartásukról lehet megismerni, hogy egyetemi hallgatók?

Vegyük talán sora egyetemünk diákotthonait.

I. em. 10-es szobában lakókról hallottunk:

Molnár Géza, Flaska és Póhner III. iparszakos hallgatók egyik este félliter kevert elfogyasztása után oly rózsás hangulatnak örvendtek, hogy zajos jókedvükben még a szomszédos épület lakóit sem hagyták aludni. Arra a figyelmeztetésre, hogy „csendesebben vigadjanak", „ital fűtötte öntudattal" válaszoltak, melyet sajnos a nyomdafesték nem bír el.

A fegyelmezetlenek megkapták méltó büntetésüket.

Ez csak kirívó eset, s egyáltalán nem általánosítható.

Utolsónak a **Lendvay-utcába mentünk.** Itt laknak felsőéves leányhallgatóink. A többi diákotthonokkal szemben, semmi mozgalom nincs a versenyben való jó szereplés érdekében. A gondnok elvtársnő nem is tud arról, hogy a diákotthonok között versenyt indítottunk. (Pedig már elég régen megjelent a versenyfelhívás.)

Látogatásunk alkalmával azért itt is találtunk rendes szobákat. Köztük a II. em. 5-ös, melynek lakói ötletes díszítéssel — képek, népies hímzésű falvédők — tették barátságossá szobájukat. Ezért külön dicséretet érdemelnek.

Névszerint: Visy Éva, Tóth Magda, Varga Ilona, Gál Aranka, Herényi Erzsébet és Kotán Katalin. Példát mutatnak a többieknek, most már csak az kell, hogy kövessék is őket.

Kérjük a gondnok elvtársnőt, hogy a jövőben igyekezzen kicsit többet foglalkozni a diákotthonban lakók életével!

Elsőéves hallgatóink **külön dicséretet érdemelnek a versenyben való aktív részvételükért.** Reméljük, ez a lelkesedés a továbbiakban is eredményekkel gazdag lesz.

Szeretnénk, ha valamennyi diákotthonunkban tartós lenne a most tapasztalt rend és tisztaság!

JÓBARÁT

Levelesládánkból

Kedves Elvtársak!

A Közgazdász legutóbbi száma bírálta a számviteli tanszéket, mert ebben a tanévben nem szervezte meg a számviteli tudományos diákkört.

A Közgazdász bírálatát megtárgyaltuk tanszéki értekezleten, s egyetértettünk a bíráló megjegyzésekkel. Ennek alapján elhatároztuk a tudományos diákkör megszervezését. A diákkör fő feladatául azt a célt tűztük ki, hogy ülésein a könyvviteli munka racionalizálásának, egyszerűsítésének feladataival foglalkozzék. Az első ülést november 3-án tartottuk meg. Menyhai Imre elvtárs referátumát és Reichardt Imre és Csákváry Károly elvtársak korreferátumait élénk vita követte, melynek során igen sok hozzászólás hangzott el.

Milyen általános következtetések vonhatók le ebből az esetből?

Mindenekelőtt az, hogy *helyesen jár el a Közgazdász, ha figyelemmel kíséri tanszékeink munkáját és bírálatával segíti a hiányosságok felszámolását.*

Tanszékeink pedig tartsák kötelességüknek erőfeszítéseik fokozását annak érdekében, hogy az érdeklődő hallgatók számára megteremtsék — tudományos diákkörök révén is — szakmai továbbfejlődésük lehetőségét.

Igen fontos ezzel kapcsolatban az, hogy olyan témákat jelöljünk ki, amelyek a hallgatók érdeklődését valóban felkeltik és ténylegesen biztosítják szakmai továbbfejlődésüket.

Végül, s nem utolsósorban *hallgatóinknak is elő kell segíteniök a tudományos diákkörök munkáját úgy, hogy abban aktívan résztvesznek,* a refetárumokat határidőre elkészítik, az ülésekre eljárnak, s a vita során elmondják véleményüket.

Úgy gondolom, hogy ezek a közös erőfeszítések meghozzák gyümölcsüket és ezzel is — ha csak egy lépéssel — de mindenesetre továbbjavítjuk a közgazdászképzést.

Elvtársi üdvözlettel

Fogaras István,
a számviteli tanszék vezetője.

T. Közgazdász Szerkesztőség!

Csendes ember vagyok és nemigen szoktam beleszólni semmibe. De amit hétfőn (okt. 25-én) este láttam az ebédlőben, azt nem tudom szó nélkül megállni. Harmad-, vagy negyedévesek voltak nagyrészt, akik az enyémnél és a környező asztaloknál ültek. Köztük itt-ott egy-két elsőéves vacsorázott. A felsőbb éveseknek jó kedvük volt. Ez természetesen nem baj. De az már baj, hogy közülük jó páran, míg vacsoráztak, kenyérrel dobálták egymást. Kenyérrel, ami az egyszerű emberek szemében az életet jelenti, amelyért munkások, parasztok — köztük szüleink, testvéreink is verejtékeznek. Fáradozásukkal, áldozatkészségükkel lehetővé teszik, hogy mi itt nyugodtan tanulhassunk. Előteremtik asztalunkra a kenyeret — és mi ezt az Életet, amit szívesen, bizalommal, a jövőben reménykedve nyujtanak nekünk, eldobáljuk. Ez lebecsülése annak, amit értünk ők tesznek. Erre valószínűleg nem gondoltak az illető elvtársak, de remélem, hogyha gondoltak volna rá, nem követték volna el ezt a nemhogy egyetemistához, de felnőtt emberhez nem méltó dolgot.

A dolog másik oldala az, hogy a dobálózó elvtársak, akik felsőbb évfolyamok hallgatói, rossz példát adnak az elsőéveseknek. Az ottlévő elsőévesek némelyikének arca csodálkozást, meglepetést árult el. Hiszen nekik ilyen kenyérrel való dobálózásról nem beszéltek, mielőtt idejöttek volna. De biztosan mondták nekik is, hogy váljanak művelt, öntudatos emberekké — e cél eléréséhez pedig az ilyen példa nem nyujt segítséget.

Én úgy gondolom — és rajtam kívül még nagyon sokan — hogy az örömet, vidámságot kifejezésre lehet juttatni anélkül is, hogy kenyeret dobálnánk egymáshoz.

Oravecz Dezső
II/polgazd.

HOGY ÍRTOK TI?

— DISZ-tagjainkhoz —

Megbocsássatok, hogy kissé elloptuk Karinthy már szinte klasszikussá vált könyvének címét, de akármilyen eredetien akartuk volna megfogalmazni, — kérdésünk mindenkép így hangzott volna, mert erre vagyunk kiváncsiak: hogy írtok ti? Miért érdekel ez minket? Megmondjuk: Azért, mert . . . De kezdjük az elején.

Te, aki azelőtt verselgettél, vagy novellákat írtál, mikor idejöttél az egyetemre, vagy talán még előbb is, elhagytad ezt a „szokásodat", mert nem volt kedved, mert nem volt idő, vagy az is lehet, hogy most írsz, de csak magadnak, esetleg még egy valakinek, — de nem adod közre még egy olyan viszonylag szűk „közösségnek" sem, mint egyetemed kollektívája. Persze, írni sokféleképpen lehet. Megeshet, hogy a te témáidnak egy része valóban olyan, hogy mást nem érdekel, de majdnem biztos, hogy „egyetemen kívüli" írásaidnak egy másik részét hallgatótársaid is szívesen olvasnák, hiszen nem lehetünk és nem is vagyunk szakbarbárok, a magunk szűk kis köreibe bezárkózók. Ki kevésbbé, ki jobban, de mindannyian szeretjük a verset, a novellát, a regényt és a közülünk valót írót nem fogjuk a világbirodalmi mértékkel mérni.

De — mondd csak: arra nem gondoltál, hogy a te véleményed egyetemed ügyeiről, amit csak két-három embernek, esetleg egy taggyűlésnek mondasz el — többeket is érdekel? Te még nem érezted azt, amit az egyik hallgató, mikor egy, a Közdaszdászhoz intézett levelét így kezdte: „Általában csendes ember vagyok és nem szoktam semmibe beleszólni. De amit a multkor láttam, nem állhattam meg szó nélkül . . ." Nem gondoltál arra, hogy neked is érdeked, hogy jobb módszerrel tanítsanak, hogy ne legyen baj a menzával, — hogy jobb legyen a kollektíva, amelyben élsz? . . . Nem, nem lehet, hogy ne gondoltál volna erre. Hiszen te másod, — vagy harmadéves, akinek szeme előtt alakul és alakul át az egyetem élete, — aki látod, hogyan merülnek fel újabb és újabb problémák, — nem lehet, hogy ne legyen neked ebben, vagy abban a kérdésben valamilyen észrevételed, javaslatod! És te elsőéves, aki még talán nem látod olyan élesen ezeket a kérdéseket, — neked is érdeked, hogy minél előbb megismerkedj velük, hogy minél előbb segíteni tudj megoldásukban.

Ti valamennyien, akiknek egyetemünk a munkaterülete, akik szerettek és tudtok írni, akik szeretitek és segíteni akarjátok egyetemeteket, — **a ti feladatotok, hogy ezeket a kérdéseket feltárjátok és segítsetek megoldani. Hozzátok be írásaitokat a Közgazdász szerkesztőségébe személyesen, vagy küldétek be a meghosszabbított pályázat keretében, vagy attól függetlenül. Várunk benneteket!**

Segítsetek és tegyetek róla, hogy ne kelljen továbbra is tájékozatlan kiváncsisággal kérdeznünk: hogy írtok ti?

Irodalmi rovat

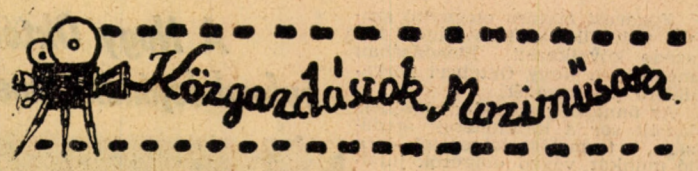

Előadás helyett a moziban: „Szerelem, engedély nélkül."
Egy rosszul sikerült vizsga után: „Fel a fejjel!"
Hallgatók szállítása liften: „Veszélyes fuvar."
A hiányzás igazolása: „Amiről nem beszélünk."
Tanszéki dolgozók a vizsgák után: „Rágalom tüzében."
Bál az egyetemen: „Anna a férje nyakán."
Ismétlőkonferenciákon „Öten voltak."
Vizsgáról való távollét oka: „Apa lett a fiam."
A megkapott vizsgatétel után: „Fehér homály."
Menzán kiosztott kenyér: „Kalózok kincse."
Repetára várók a menzán: „Sok hűhó semmiért."
Vizsgázónak a tanszék: „Fekete ház".
Ösztöndíj-fizetés után: „Uri muri."
Az állami felelősök élete: „Tövis és borostyán."
Hátsó padsorok élete: „Város a föld alatt."
Ismerkedés előadás alatt: „Express szerelem."
Aki órák alatt udvarol: „Törvényenkívüli lovag."
Utóvizsgázóknak: „Csak a papa meg ne tudja!"
Lerontott átlag: „Eltáncolt aranyak".
Katalógus olvasás: „Életjel".
Tanársegédek a dolgozatíráson: „Kellemetlenkedők . . ."
Filozófiai órán: „Senki nem tud semmit"
Hallgató dilemmája a vizsga előtt: „Holnapra kiderül . . ."
Vizsgaidőszak: „Vergődés . . ."
Polgazd szeminárium: „Tévedések vígjátéka."

Grózli J.

Katilai jegyzet

SOK SZÓ ESETT már arról, hogy a tanszékvezetők felelősek a Tanszékhez tartozó Tudományos Diákkörök fejlődéséért. A gyakorlat azt mutatja, hogy ezt nálunk eddig csupán mint adminisztratív felelősséget fogták fel. Pedig a Tudományos Diákkörök munkájában mind a színvonal, mind a vonzóerő tekintetében nagyjelentőségű lenne az, ha tanszékeink vezetői nem tekintenék feladatukat teljesítettnek azzal, hogy kijelölik a tanszéken belül a TDK megszervezőjét és felelősét és megjelennek a TDK ülésein.

A SZAKMA megszerettetésében, az egész munka fellendítésében nagy szerepet játszana, ha legkiválóbb tanáraink, akik szakmájuk alapos ismerői, mint például Nagy Tamás, Kádár, Antos, Bácskai, Bognár, Gurov, Horosaljov, Buzás elvtársak személyesen is vállalnák 1—2 hallgató nevelését azok közül, akik legnagyobb szorgalmat és tehetséget tanusítanak a tudományos diákmunkában.

NEM KÉTSÉGES, hogy éppen a felsorolt elvtársak igen elfoglaltak és ilyen kötelezettség vállalása áldozatot jelentene számunkra. Azonban olyan áldozat ez, amely nem is túlságosan sokára busásan megtérülne, amennyiben a tudományos káderek legifjabb nemzedékének nevelése ezzel igen jelentős segítséget kapna.

Tudományos rovat

Közgazdász-bál

OKTÓBER 30-án egyetemünkön bál volt. A résztvevők száma meghaladta az ezerötszázat, de ami feltűnő volt, hogy egyetemi hallgatóink a résztvevők egyharmadát sem tették ki. Az előbbi számaink egyikében írtunk a „Gólyabál-ról szórványosan gólyákkal", most ismét elmondhatjuk ezt legutóbbi bálunkról, a közgazdászokról. Biztosan van oka annak, hogy nem szívesen jönnek báljainkra a közgazdászok és mindenki más ide jár. Jó lenne, ha egyetemi hallgatóink megírnák nekünk, hogyan rendezzük báljainkat, hogy közgazdászaink is jólérezzék magukat. Tenni kell valamit, mert báljaink egyre inkább elvesztik közgazdász jellegűket és pusztán pénzszerzési forrássá válnak. Gondoljuk a Kultúroszlály sem tett meg mindent a legutóbbi bál sikere érdekében.

MEG KELL DICSÉRNI azonban a rendezőgárdát. **Szeretnénk mindig ilyen erélyes mozgékony gárdát látni.** Megmutatták néhány embernek, akik az ablakot összetévesztették az ajtóval, a kifelé vezető utat, az ízléstelenül táncolókat figyelmeztették, a jó szóra nem hallgatókat eltávolították.

A ZENE általában kielégítette az igényeket és hozzájárult a jelenlevők jó szórakozásához. Meg kell jegyeznünk, hogy **a hibáktól eltekintve a bál az utóbbi idők egyik legjobb bálja volt.**

K. L.

Fegyelmi büntetés hiányzásokért

Az új tanévben feltűnően megnőtt a hiányzási arány, különösképpen az alsó évfolyamokon.

A II. éven október folyamán 10 százalék felett mozgott, legmagasabb október második hetében a pol. gazd.-pénzügy tagozaton volt, 34.4 százalék! A többi hetekben 20 százalék felett.

A hiányzások nagy részét igazolatlan hiányzások teszik ki. A II-külker-nél egy hét 12 hiányzójából 7, két héttel később 14 hiányzóból 7 volt az igazolatlan.

A belker-szakon annyival jobb a helyzet, hogy bár nagyobb a hiányzás, de kevesebb az igazolatlan.

Az iparszakon a legtöbb igazolatlan hiányzója az Ip. 5-ös szemináriumnak volt.

Fegyelmi büntetések sora látott napvilágot.

A II/Ip. 5. szeminárium két hallgatója, Tenner Emil és Szaka Péter fegyelmit kaptak. Az Ip. 1-ből Bodola István, Osváth Endre, Szíjjártó Károly, az Ip. 2-ből Szabó László, az Ip. 3-ból Kenner Endre, Földes Imre, az Ip. 4-ből Kaidi Imre kapott intést.

Deiziger Mária tagozatvezetői intést, Horváth Márton tagozatvezetői rovást kapott.

A belker 2. csoport fő hiányzója, vagy ahogyan jellemzik, „főlógósa" Foki János. A következő igazolatlan hiányzása egyetemről való kizárással jár.

Az igazolatlan hiányzás sérti a fegyelmet, ellene kollektíven lehet és kell felvenni a harcot, a csoport vonja felelősségre a hiányzókat.

Pü II/b.

A csoport-aktívák lelkes munkája eredményeképpen a tagság több mint 80 százaléka megjelent a DISZ-gyűlésen. A beszámolót és az elmult hónapok munkájának értékelését nem követte megfelelő vita. A gyűlés színvonalas kultúrműsorral fejeződött be.

„S rendezni végre közös dolgainkat, ez a mi munkánk; és nem is kevés!"

– Benedeczki János levele a DISZ-munkáról –

Manapság igen sokat hallunk egyetemi DISZ-szervezetünkről, főként arról, hogy munkája nem kielégítő, tartalmatlanná, színtelenné vált. Én azt szeretném elmondani, miben látom ennek okát. Véleményem szerint két dolognak a következménye a jelenlegi helyzet.

1. A DISZ-munka tartalmának kialakítása a vezetők részéről egyoldalúan, a tagság véleményének kikérése nélkül, vagyis a tömegszervezeti munka a tömegektől való elszakadás útján. Mivel ezt tartom legnagyobb hibának, erre részletesen kitérek a cikk további részében.

2. A másik hiba az elmult évek beiskolázási politikájából adódott. Igen erősen megnőtt a hallgatólétszám, amely az egyetem oktatóerőit erősen túlhaladta és együttjárt a tanulmányi színvonal alacsonyra zuhanásával. Ez a zuhanás azért is előállott, mert egyetemünk a követelményeket mind a felvételeknél, mind a vizsgák során általában alacsonyan szabta meg. Véleményem szerint nem egy esetben ez is gátolta tanáraink nevelőmunkájának jobb kibontakozását.

Az ilyen egyetemi helyzet együttjárt nagyfokú fegyelmezetlenséggel, közömbösséggel, a bukók nagy számával, a hanyag, nemtörődöm magatartással.

Ez a helyzet szinte évekre arra az útra kényszerítette ifjúsági szervezetünket, hogy teljes mértékben a „tanulmányi munka felé" forduljon. Nem egy esetben hivatkoztak ifjúsági vezetőink, pártunk vezetői ebben az időben a lenini tanulni, tanulni, tanulni jelszóra. Ebben az időben a jelszó mögé a következő feladatokat soroltuk be:

1. segíteni a gyengéket, 2. ellenőrizni a tanulmányi fegyelmet, a hiányzást, a késést, a lógást, stb., 3. a sok hiányzás miatt ellenőrizni az igazolások valódiságát, 4. segíteni az utóvizsgázókat, stb., 5. a jegyzetek mechanikus ellenőrzése.

Ezekhez a feladatokhoz rendszerint odavetetten, az értekezletek végén szerepelt csak mint jelentéktelen — a más nagy feladatok mellett — a sport, a kultúra. Ezek tehát a beiskolázási politika rossz voltából következtek. Most pedig nézzük az első okot, a tömegektől való elszakadást. Kis, szinte jelentéktelen változtatásokkal állandóan a tanulmányi munka szerepelt a taggyűlések napirendjén, s ezenkívül minden más DISZ-rendezvényen. Ehhez az is hozzájárult, hogy a pártmunkában is rendszerint ezek szerepeltek, s a DISZ ennek csak elismétlője volt, — természetesen a káderkiválasztás miatt — alacsonyabb színvonalon, mint a pártszervezetben. Ettől csak a tavalyi év helyi kísérletei tértek el, s azok sikeresnek is mutatkoztak. **Sok ifjúsági vezető únta már a sorozatosan és egyhangúan ismétlődő értekezleteket. De ennél sokkal inkább únta tagságunk, s szeretett volna már mást is kapni.** A helyzetet kiélezte az, hogy nem egy esetben az alapszervezeti vezetőség ledorongolta őket a közömbösségért, sőt elég gyakran fegyelmi eljárások is születtek ebből a helyzetből.

Sok ifjúsági vezető, köztük magam is, persze a felsőbb „szempontokhoz" ragaszkodva, körömszakadtáig igyekezett véghezvinni a szervezet előtt álló ilyen feladatokat. Éveken keresztül addig jutott ez a munka, hogy sikerült „élére állítani" a kérdést, amit úgy jellemeztünk, hogy a vezetők és a tagság között megállt a munka, „nem jutott el a tagokig". Ezeket az említett feladatokat ha megnézzük, mindig „felsőbb irányelvek", felsőbb szempontok voltak. Soha nem, vagy igen ritkán fordult elő, hogy olyan munka végrehajtásához fogtunk volna, amelyet a tagság javasolt, amelynek végrehajtásához ragaszkodott volna, s lelkesedett volna annak eredményéért. **E dolog mögött húzódott meg az úgynevezett kiskorúsítás, amelyet az utóbbi időben sokat emlegetünk, ami abban nyilvánult meg, hogy a feladatok utasítás jellegét azzal indokoltuk, hogyha a feladatok meghatározásába DISZ-tagságunkat bevonjuk, elsikkad a „lényeg",** vagyis nem jutnak érvényre a megfelelő „szempontok". Véleményem szerint ez egyik fő oka a passzivitásnak, a DISZ formálisan megválasztott vezetői és a tagság közötti elszakadásnak.

Ehhez hozzájárult a **rossz módszerek gyakori alkalmazása,** a vezetőség tagjainak sokszor szektás magatartása. **Alapszervezeteink önállósága teljesen leszűkült, amiért elsősorban a bizottság felelős.** Alapszervezeteink rendszerint csak végrehajtók voltak, a munka eredményét, örömét rendszerint nem érezték. Úgy leszűkült a munka területe, hogy szinte az egyetemen kívüli dolgokkal semmit sem törődtünk.

Az ország előtt álló, hazánk ügyét előrevivő, nagy nemzeti megmozdulásokban az 1950-es évektől kezdve nem vettünk részt, ami igen súlyos hiba, mert ugyanakkor sokszor hangsúlyoztuk a 48-as egyetemi ifjúság, a márciusi fiatalok a főváros, az országot előrevivő, lelkes munkáját. Amit pedig az egyetemen belül tettünk, azt a „centralizáltság", a tervszerűség, jellemezte. **Az egyetemen belül szinte mindent meg akartunk szervezni, az egyetemi hallgatók minden lépését tervezni, s persze ennek folytán ellenőrizni is akartuk.**

Ez véleményem szerint **megölte az egyéni kezdeményezést, elzárta az útját az igazi kollektívák kialakulásának, az őszinte barátsági légkör kialakulásának.** Ez a sivárság jelenleg leginkább a diákotthonok sivár életében nyilvánul meg, amelyeknek valójában ma a legtöbb egyetemista csak lakója, semmi több! Mindezek mellett nem egy esetben illettük komoly bírálattal azokat, akik nem tudtak „beilleszkedni" ebbe a „kollektívába", akik megpróbáltak kilógni a kollektívából. Sokszor mondtuk az ilyen elvtársaknak: hogy klikkszellemet honosítanak meg!

Én nem akarom itt az egyetemi kollektíva erejét **lebecsülni,** de az előbbi formájában **hibánk volt azt túlbecsülni is!**

A tanulmányi kérdések mellett másik elhibázott munkaterületünk, a „szervezeti élet" néven emlegetett kérdés volt, azért, mert itt rendszerint csak erről hallottunk, hogy: — miért nem fizeted a tagdíjakat, — miért nem hordod magaddal a tagkönyvedet, — miért nem voltál csoportértekezleten. Persze jó munka esetén ezek is fontos kérdések. Hiba volt azonban, hogy a szervezeti életet szinte csak erre szűkítettük le. **A szervezettől élményekben gazdag fiatal éveket, eseményekben gazdag napokat, sportot, kultúrát, jó baráti, elvtársi kollektívát, vidám szórakozást is kapni kell!** Ezek az események maradandó emlékeket hagynak mindannyiunkban. DISZ-szervezetünk életéből kirekeszteni a kultúrát, a sportot, a szórakozást, az erkölcs, a házasság, a szerelem, az ország előrehaladásának politikai és gazdasági kérdéseit nem lehet. Főként azért nem, mert ezek az egyetemi ifjúságunkat leginkább érdeklő kérdések.

Lenin elvtárs, amikor az ifjúsági szövetség feladatát a kommunizmus tanulásában jelölte meg, a következőket mondotta: "Kommunizmust tanulni — túlságosan általános. Mire van tehát szükségünk, hogy megtanuljuk a kommunizmust? Mit kell kiválasztanunk az általános ismeretek összességéből, hogy megszerezzük magunknak a kommunizmus ismeretét? Itt úton-útfélen a veszedelmek egész sora fenyeget bennünket, mihelyt a kommunizmus tanulásának feladatát helytelenül tűzzük ki, vagy pedig túlságosan egyoldalúan fogjuk fel. S később válaszol a következőképpen: **„Hiba lenne azt hinni, hogy elég elsajátítani a kommunista jelszavakat, a kommunista tudomány következtetéseit anélkül, hogy elsajátítanánk azoknak az ismereteknek összességét, melyeknek eredménye maga a kommunizmus.** (Lenin —Sztálin az ifjúságról 117. oldal). És másutt:

Az ifjúságnak különösen szüksége van az életvidámságra és életkedvre. Egészséges sport, torna, úszás, kirándulások, mindenféle testgyakorlás, a szellemi érdeklődés sokoldalúsága, tanulás, tanulmányozás, vizsgálódás, amennyire csak lehet közösen. Lenin elvtárs adta feladatot tehát **nem lehet a politikai gazdaságtan, a számvitel, stb. tanulására leszűkíteni, hanem az eddigiek során felhalmozott általános emberi tudás, a műveltség, a kultúra eredményeinek elsajátításában jelölte meg ifjúsági szövetségünk feladatát.**

Mi pedig ezt a tanítást leszűkítettük!

Az ifjúsági szövetség munkáját az ifjúság nevelése, az ifjúság jövője céljának kell alárendelni. Nem szabad ezt leszűkíteni teljes egészében pontról-pontra a napi gazdaságpolitikai célok végrehajtására, mert ezzel — mint az elmult évek példái mutatják — az ifjúsági munkát nagy mértékben megfosztjuk ifjúsági jellegétől, s ezzel elidegenítjük tőle ifjúságunkat. Véleményem szerint ez történt az elmult években egyetemünkön is, s ez volt ifjúsági munkánk legsúlyosabb hibája.

Ennek következménye a DISZ előregedése, „megszakállasodása", de ennek következménye a közömbösség is a DISZ-munka iránt. Egyetemi ifjúságunk nem érzi magáénak e szervezetet és ezen kívül igyekszik megtalálni azt, amit a DISZ-ben nem talált meg. A DISZ vezetői csak tárgyalnak a megfelelő állami és pártszervezetek vezetőivel, csak értekezletekkel dolgoznak, s szinte teljesen **hiányzik az igazi gyakorlati ifjúsági munka.** Ehhez járul az is, hogy a DISZ alsó és felső vezető szervei is nem egy esetben szektásak a sport, a kultúra iránt, amely pedig ifjúságunk nagy részét vonzza. Teljesen **hiányzik szervezetünk lendülete, harcos, forradalmi, az ifjúságnak élményeket adó tartalma.** Ennek következtében nem kielégítő munkája semilyen területen sem.

Ma pedig, amikor ifjúságunkra olyan feladatok várnak, mint a szocialista értelmiséggé való alakulás, új társadalom építőivé lenni, előrevinni hazánk ügyét falun és városon egyaránt, akkor ezen a helyzeten változtatni kell. Ezt kívánja e cikk is segíteni.

Alakítsák ki tagjaink a szervezet politikáját, a vezetők pedig valósítsák meg a javaslatokat. Csak összefogással lehet változtatni a helyzeten!

A vezetők felelősségéről

Ma már nincs egyetemünknek olyan hallgatója, aki ne érezné, hogy a DISZ munkája körül bajok vannak, hogy a DISZ munka nem megbecsült munka, nem vonzó a szervezetek élete, nem tudja kielégíteni a fiatalok sokoldalú érdeklődését. A fiatalok szervezetében azon problémáznak, hogy a DISZ-nek mit is kellene csinálni, mi a feladata, hogyan küzdhetik le azt a nagyarányú passzivitást, ami az egyetemen oly nagylétszámú szervezet tagjai között uralkodik?

Szakali elvtárs beszédének részleteit azért jelentette meg a KÖZGAZDÁSZ, hogy felette vitát nyisson, kérje a diszisták véleményét és ezeknek a véleményeknek a begyűjtése után, azok segítségével a DISZ-bizottság megkezdhesse a munka megjavítását, az igazi ifjúsági élet kiépítését.

Mi eredményezhette az ifjúsági munka, az ifjúsági élet elszíntelenedését?

A jelen helyzetből indulhatunk ki:

az ifjúsági vezetők eltávolodtak a fiatalok életétől, nem ismerik vágyaikat, kívánságaikat, érdeklődési körük sokszínű skáláját, nem tudnak érzékenyen reagálni mindenre, ami a fiatalokat különösképpen érinti és érdekli.

Ez a koravénség az országos központból indult el, együttjárt a bürokratáskodással és az emberi érintkezési mód papírformává változtatásával és megfertőzte az alsóbb funkcionáriusokat is. Kivetették a DISZ funkcionáriusainak nagy többségéből azokat a gazdag képességeket, azokat a fiatalos tulajdonságokat, ami őket ifjúsági vezetőkké tenné.

Nehéz meghatározni, hogy ezt az állapotot mivel alakították ki, csak utalhatunk jelenségekre, amik nem egészét, csak fontos részeit alkotják a hibát kialakító okoknak, de véleményünk szerint elsősorban jönnek számításba.

Elsősorban rossz példamutatással. A magasabb szervek érintkezési módja, hangneme és munkastílusa átragadt alacsonyabb szervekre, ahogyan őket kezelte a központ, úgy kezelték ők is a bizottságokat, alapszervezeteket.

Másodsorban az egyoldalú feladatokkal és harmadsorban a rossz káderkiemelésekkel. Sokszor

nem a munka dönti el a szervezetben, hogy kit visznek magasabb funkcióba, hanem a személyes ismeretség, a csupán „politikai káderezés".

Sokszor nem azokra figyelnek fel, akik a munkában bizonyítják rátermettségüket, hanem azokra, akiket „megismernek", akikkel kevesebb a vesződség.

Nem folyik hajlam, rátermettség, érdeklődés kutatás, **sokszor olyan funkciót kell viselniök a fiataloknak, amit nem szeretnek, éppen ezért nem is szívesen végeznek.** A funkcióbajutás után elszakadtak minden ifjúsági élettől, a fiatalok közvetlen közeléből és olyan fellegvárba kerültek, ahol ismeretlen a sport, a népitánc és játékok művelése (csak esetleg a hivatalos rendezvényekre való szervezés folyik), a szerelem, a fiú és a lány érintkezésének ezer problémája, a fiatalos hetykeség és vetélkedés, a jóban-rosszban együttlevés fiatalos íze. Csak reprezentálni járnak vissza. Azt mondják, hogy a párt politikájának megvalósítását segítik és olyan eredményeket könyvelnek el, amikért a kisujjukat sem mozdították. Szépítenek és tulajdonképpen a párt politikájának megvalósítását akadályozzák. Nem hallgatják meg a fiatalok véleményét, sőt sokszor kifejezésre juttatják, hogy nem is érdekli őket.

Ez csak a dolog azon oldala, ami a DISZ vezetőségét illeti, a másik, hogy

a párt mindezt eltűri, nem mossa meg ezeknek a bürokratáknak a fejét és nem azt kéri tőlük számon, hogy mivé tették a fiatalok pár évvel ezelőtt még olyan jólműködő szervezetét.

És most kevésbbé törődik azzal, hogy a fiatalok fontos közéleti szerepléseikhez jussanak.

Nagyon találóan jegyezte meg egy beszélgetés során az egyik elvtárs: „Negyvenhétben, negyvennyolcban és még negyvenkilencben éreztük, hogy fontos szerepünk van az országépítésben. Melyik fiatal tagadta meg a munkát? Jóformán senki sem! De most nélkülünk akarnak építeni!"

Az árvízveszélynél tapasztalhatták, hogy a fiatalok lelkesedése nem ismer határokat, mert ott tudták a fiatalok, hogy valóban szükséges a munkájuk. Ebből miért nem tanul a párt és a DISZ?

Nem fékezné, hanem elősegítené, hogy a fiatalok az építőmunkába kapcsolódjanak, ha gazdasági és politikai vezetőink az ifjúsággal is megtanácskoznák az elkövetkezendő feladatokat.

Ezeken a tanácskozásokon tájékoztatnák a fiatalokat, s egyben módjuk is lenne résztvállalni a munkából. Javítaná a gazdasági és politikai vezetőink tömegkapcsolatait is és kialakíthatnánk a „csendes építőmunka" forradalmi romantikáját is.

Ugyancsak elősegítette a vezető önkritikájának, saját munkája rendszeres kritikájának hiánya, ami egyrészt azt eredményezte, hogy a vezető nem javított rossz munkamódszerén, másrészt nem helyesen reagált a fiatalok kezdeti passzivitására. Ezt a passzivitást nem úgy fogadta, mint az elszintelenedő DISZ-munka tömegbírálatát, hanem mint olyan jelenséget, ami ellen hadakozni (és a legtöbbször szólamokkal és határozatokkal) kell, s azt a konzekvenciát vonta le magának a tömegről, hogy éretlen, nem lehet rá számítani. Pedig a tagság nélkül nem lehet vezetni! Hadsereg nélkül a tábornok nevetséges figura! És sok DISZ vezetőnk volt olyan tábornok, hogy hadsereg nélkül még nagyobb embernek képzelte magát! De a hivatalos szerveken és önmagán kívül más, (főleg a tagság) nem tekintette őket vezetőnek.

Mi az egyetemi DISZ-munka megjavításának útja?

Sok jel arra mutat, hogy egyetemünkön nem mindenben állják meg helyüket az általánosságok.

Különösen a DISZ-bizottság felfrissítése óta sok olyan megmozdulást szerveztek már, ami színesebbé, tartalmasabbá teszi egyetemi életünket.

De véleményünk szerint ezek a megmozdulások, **még nem mindig találkoznak a fiatalok óhajával, érdeklődésével. Az érdeklődés-kutatást tehát itt is meg kell kezdenünk.**

Nincs közvetlen kapcsolat még a DISZ-bizottság és az alapszervezetek vezetői között sem és egyenesen rossz az alapszervezetek vezetői és a tagság közötti kapcsolat.

Éppen ezért a bizottság sem közvetlen, sem közvetett úton nem tudta átvinni lelkesedést a passzív „tagságra", nem tudott a „tagsággal" olyan eleven, emberi kapcsolatba kerülni, hogy őszinte, elvtársias légkört alakított volna ki.

A DISZ-bizottság titkára és a reszortfelelősök alig töltenek időt az alapszervezetekben és még kevesebbet a diszisták között.

Ami DISZ vezetőink is egyoldalú emberek, hiányzik belőlük a fiatalosság, a politizáláson kívül máshoz értés, a vetélkedőkedv és az egyszerű fiatalok mélyen emberi problémáinak megértése, a szenvedély, hogy az embereket megismerjék, hasznos és okos képességeire apelláljanak és a vélemények meghallgatása és figyelembevétele.

Nálunk sem érzik a diszisták, **hogy egyetemi életünk kialakításában fontos szerepük van.**

Rosszul folyik a kádermunka és a kiemelés is. Egyrészt **nem karolják fel a kezdeményezőképes tagokat, másrészt olyant emelnek magasabb funkciókba, aki kisebben sem volt képes megfelelő munkát végezni.**

Ez megnemérdemelt jutalmazás, elrontja a DISZ munkást és lelohasztja azok kedvét, akik sokkal jobban dolgoztak. Végeredményben passzivitást szül. Nem lehet csinálni vezetőket, azokat a munka szülii!

Feladat tehát: a DISZ-bizottság engedje szabadra a gyeplőt, hogy az alapszervezetek kezdeményezőképessége kibontakozhasson és szokássá váljon, hogy a diszisták kívánsága az alapszervezetekben öntevékenységgé forr, s ugyanakkor „ereszkedjen" le a fiatalok életébe, próbáljon az ő szemükkel nézni és az ő eszükkel gondolkodni. Ismerje életünk problémáit a fiatalok oldaláról is, kutassa fel vágyaikat és kezdje el azok kielégítését.

Természetesen a barátság kifejlődése nem rövid idő alatt megy végbe és **erőszakolt sem lehet.** De hogy két ember őszinte közeledésekor létrejön — az biztos. **A barátok között pedig nincsenek megoldhatatlan ellentétek és problémák.** Kölcsönös a segítőkészség és az eredmény is nagyobb. Barátság és eggyéforrottság nélkül pedig DISZ életet élni nem lehet.

VÖRÖS HAJNAL

Szülőfalum, Nyáregyháza felszabadulásának 10. évfordulója alkalmára.

Emlékszem még, tíz éve annak,
Hogy gránátok lángja volt a lámpafény,
Hogy a csendes kicsi házunkban,
Ijedten ültünk, a konyha szegletén.

Mint fészkében ülő madár
Kit ide s oda himbál az erős szél
Kérdeztem Anyám, mikor lesz vége már
S a sápadt arcú asszony remegve beszélt.

Nézd, az égen a terhes nagy felhőket
Vadul rohannak, mint ezredév zsarnoka,
Ma még bűnös lábak tapossák e földet,
De holnap itt a szabadság hajnala

Még egy éj, s az ég teljesen tiszta lesz
Kín s szenvedés mely dúlt a vészen át,
A sebről elszáll s helyén öröm ébredez
Zengve a szabadság dicső himnuszát

S amíg a sötét múltnak utolsó perceit
Ütötte halkan a falon ingó óra
A megjelent vörös hajnal első fényeit
Finom italként itta a szomjas szoba

Messziről jött hős állt az ajtónál
Szelíd tekintete szívemben ég ma is
S tíz év után ismétlem e házból
Első szavát; zdrasztvujte továris.

Ruzsinszki Pál

Nyílt levél a „rokonokhoz"

TÉVEDÉS NE ESSÉK, nem Móricz Zsigmond regényéről, nem is a színdarabról, vagy a filmről akarok írni, hanem az életről. Nem is akarom a megjegyzésemet valamiképpen kapcsolatba hozni a nagy író „Rokonok"-ával. Csupán láttam a filmet és megerősített abban, amiről már régebben gondolkodom.

A TÁRGYRA TÉRVE:

közülünk sokan emlékszenek a Közgazdász hőskorára, amikor még lapunk sokszorosított lap volt, amikor még nagyon sokat kellett küszködni a különböző szervekkel — kint is, bent is — hogy kieszközöljünk valamit, ami a lapot segítette volna. Meg kell mondani, néha kevés sikerrel.

Az utóbbi időben azonban ez a helyzet száznyolcvanfokos fordulatot kezd felvenni.

Hogy mi ez a fordulat? — bizony nagyon nehéz konkrét példákkal illusztrálni, ezt csak érezni lehet. Ezt érzem és a lap sok munkatársa is ezt érzi, hogy a különböző szervek nemcsak a lapot támogatják (ezt teszik helyesen és ezt a támogatást a lap nevében minden szervtől egyre inkább kérjük), hanem a munkatársakat is, engem is, másokat is. apró és sokszor nagyobb kivételezésekkel „támogatják". Nekünk a dolgok szebbik oldalát igyekszenek megmutatni (azért, hogy a csúnyábbikat elrejtsék), velünk nagyon udvariasak (hogy a „tömeg" felé mutatott udvariatlanságot kendőzzék), s esetleg nagyobb adagot tesznek elénk (hogy vele a sok kisebbet eltakarják). Ilyenek ezek az apróságok, amik mögött sokszor nem tudatos szándék bujik, de arra valók, hogy a hibák felkutatásánál esetleg paravánul szolgáljanak. Tudjuk, hogy nagy ereje van a nyomtatott szónak, de ellene így „harcolni" helytelen. Nem azt kifogásoljuk, hogy velünk udvariasak, hanem, hogy sok mással szemben udvariatlanok. Nem azt, hogy minket türelemmel hallgatnak, hanem, hogy másokat fogadnak türelmetlenül. S azt hiszem, ha minden olyan szép lesz, ahogyan nekünk mutatják, akkor dolgoznak helyesen. Harcoljanak ugyanolyan aktívan a „tömegek" jó véleményéért és akkor nem kell félniük a sajtótól sem. Azt hiszem, ez így lenne helyes.

Üdvözlettel:

Gácsi Sándor

IGAZ TÖRTÉNET HÁROM KÉPBEN

Kezdetben mindenki örült...

Most a DISZ-bizottság a pályázatról nem tud semmit.

Ezek a tagok nem az új jelvénynek örülnek, hanem a DISZ-bizottságot szidják.

Látogatás az 1/7-es semináriumban

A középiskolában négy év alatt összeszokott közösségből kikerülve, nehéz ismét jó kollektívát kialakítani ott, ahol mindenki idegen, mindenki más iskolából került ki. Nehéz a jó kollektíva kialakítása, de nem lehetetlen; megteremtésében nagy szerepe van az osztályfőnöknek. Kérdezzük meg az 1/7-es csoportot, hogyan igyekeznek ők jó kollektívát, jó közösségi szellemet kialakítani?

1/7-es csoport osztályfőnöke Tabák Sándor elvtárs, a marxizmus-tanszék tanársegédje. Ő mindent megtett, hogy kialakítsa a jó kollektív szellemet csoportjában. Elmondja, hogy először bizony **nehezen haladt előre a „jó kollektiváért" mozgalom.** Ez részben azért, **mert a diákotthonban külön szobában laknak a csoport tagjai.**

Az 1/7-es csoport november 2-án eredményes csoportgyűlést tartott. A gyűlésen felmerültek a legfontosabb problémák. Elsősorban a tanulás. Tabák elvtárs véleménye szerint a csoport szorgalmas, segíti azokat, akiknek valamiből nehézségeik vannak, például a csoport két külföldi tagját — egy kínai elvtársnőt, akinek Kenderesi elvtársnő segít igen sikeresen és egy koreai elvtársat, akivel Kövesdi elvtárs tanul együtt. Persze még sok javítani való van, de a csoport szorgalommal a még hátralévő feladatokat is meg fogja oldani.

Második fontos kérdésként a jó kollektíva megteremtése vetődött fel. Figyelemreméltó Halmai Ibolya kezdeményezése: a csoport november első felében lemezestet rendez a klubban, amelyet szűk „családi körben", (azaz csak csoporttagjainak részvételével rendeznek. Felvetődött az együttes színházlátogatás eszméje is, amelyhez hasonló alkalmak (a kínai kiállítás közös megtekintése, az Uránia csillagvizsgáló meglátogatása) már eddig is sokat tettek a jó közösség kialakításáért.

Megvizsgálták a fegyelem kérdését is. Elhatározták, hogy felderítik, hogy mi volt az oka annak, hogy két elvtárs nem jelent meg a csoportértekezleten. A csoport tagjai szívesen végeznek közösségi munkát: igen sokan vesznek részt a kultúrcsoport munkájában.

Az osztályfőnök elvtárs a csoport nevében kéri, hogy **a DISZ nagyobb segítséggel támogassa a csoportot** és egyben Ledényi Anna elvtársnőt, a csoport DISZ-szervezőjét, aki eddig is mindent megtett a kis közösség jó munkájáért, hogy nagyobb önbizalommal végezhesse munkáját. A csoport minden tagja tekintse kötelességének a csoport problémáinak megoldását, segítse Tabák elvtársat, aki mindent elkövet, hogy csoportja jó munkát végezzen.

KOSSUTH EMLÉKVERSENY

GYŐZTESEK

I. évf. (4x100 m)

Ináncsi (távolugrás)

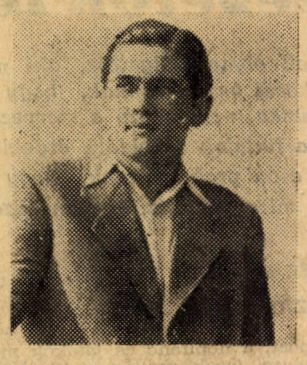

Molnár (100 m)

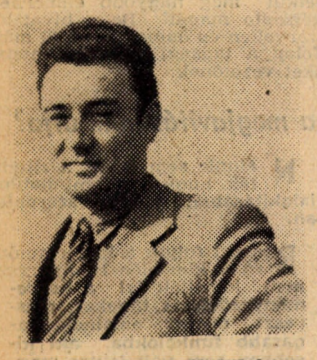

Jankovics (súlylökés)

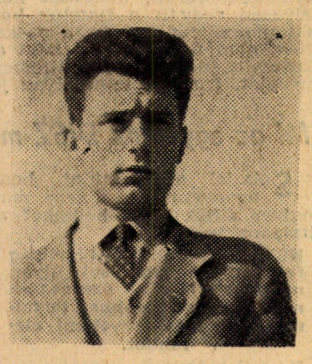

Nagy (magasugrás)

Kovács (gránátdobás)

OKTÓBER ELEJÉN kezdődött el hagyományos házi sportversenyünk. Sajnos, azóta is csak az atlétikai számokat bonyolították le. A labdajátékok a sok huzavona miatt még most is folynak, pedig ez az elhúzódás a küzdelem ellaposodásához vezetett el. Jó szervezéssel ennek feltétlen elejét lehetett volna venni.

Most a legfontosabb feladat az, hogy a hátralévő mérkőzéseket labdarúgásból, kosárlabdából, röplabdából és asztaliteniszből minél előbb befejezzük, mert szeretné tudni a sportkedvelő és sportoló hallgatóság a végeredményt, valamint a díjak és vándordíjak tulajdonosait.

Atletikai eredmények: (férfi)

100 m: 1. Molnár, pü. 11.4, 2. Sík, ipar 11.8, 3. Kádár, I. évf. 12.0. **400 m:** 1. Nagy I. fdr. 58.0, 2. Marcis I. évf. 61.0. 3. Unger ker. 63.6. **1000 m:** 1. Nagy I. fdr. 2:50.0, 2. Oreboczki Ip. 2:51.0, 3. Petrovszki I. 3:00.0. **Súlylökés:** 1. Jankovics I. évf. 10.08, 2. Molnár pü. 9.98, 3. Kovács ker. 9.88. **Gránátdobás:** 1. Kovács ker. 66 m, 2. Tompa pü. 61 m, 3. Varga ker. 60.5 m. **Magasugrás:** 1. Nagy ker. 165, 2. Ináncsi pü. 160, 3. Ferenc I. évf. 150. **Távolugrás:** 1. Ináncsi pü. 638. 2. Sik ipar 638, 3. Nagy ker. 560. **4x400 m váltó:** 1. I. évf. 51.5, 2. IV. évf. 52.0.

Legértékesebb eredmények az atlétikai pontértéktáblázat szerint: 1. Molnár (100 m 11.4) 767 pont, 2. Sik (100 m 11.8) 650 pont, 3. Ináncsi és Sik (távol, egyaránt 638—638 pont).

A tagozatok közötti pontverseny állása az első hat helyezett 7—5—4—3—2—1 pontozása alapján az atlétikai számok után:

1. **Kereskedelmi t. 50 pont**
2. **Polg.-Pénzügy t. 41 pont**
3. **I. évfolyam 37 pont**
4. **Ipar tagozat 18 pont**

A bajnokság legszebb versenyét Nagy I. és Oreboczki (1000 m), valamint Iváncsi és Sik (távolugrás) vívták.

AZ ELÉRT EREDMÉNYEK az eddigi bajnokságokat véve alapul jónak mondhatók, bárha a verseny előtt az edzésre is történt volna szervezés, bizonyára több kiváló született volna.

Az atlétika megrendezése jóféle hibával történt és ezek között is a legkirívóbb az egyes számok vontatott lebonyolítása mellett a részvételre történő mozgósítás gyengesége volt. A versenyen ugyanis mindössze 30—35 férfi indult el és ebben nemcsak a hallgatók passzivitása játszott közre.

Egy érdekességgel házibajnokságunk nem maradt el a nagyszabású versenyektől, mert vitás kérdés is adódott, amit zöldasztalnál kellett eldönteni.

Az történt ugyanis, hogy a verseny megkezdése után a földrajz szakot a kereskedelmi tagozathoz csatolták egyetemi szervezés következtében a politikai gazdaságtan-pénzügy tagozattól és ez nagyban befolyásolta a pontverseny állását, Nagy Imre földrajzszakos hallgató, elért 14 pontja miatt. Megindult érte a harc. A polg. ragaszkodott az eredeti állapothoz, a ker. viszont a módosításhoz. Végülis a ker. tagozat győzött. (Egyesek szerint a főrendező ker.-szakos!?)

NEM NYILATKOZHATUNK túlnagy elismeréssel férfi hallgatóinkról sem, mert ha hozzáadjuk a versenyen elindultakhoz a távolmaradt, de rendszeresen sportolók számát, az összeg meglehetősen alacsony lesz.

Itt szeretnénk felhívni különösen az első- és másodéves hallgatók figyelmét arra, hogy minél előbb kapcsolódjanak be a Haladás, vagy ha ott nincs rá lehetőség, akkor bármely más egyesület számukra legjobban megfelelő szakosztályának munkájába, mert esetleges elzárkózottság miatt bekövetkező 2—3 éves kiesést pótolni újra igen-igen nehéz lesz.

A NŐI ATLÉTIKA az eddigiekhez hasonlóan most is kudarccal végződött. **Mindössze két elsőéves vett részt a versenyen, megérdemlik, hogy bemutassuk őket.**

Hegedüs Éva és Obert Magda.

Egyik sem aktív sportoló az atlétikában (!) és ennek ellenére súlylökésben és távolugrásban figyelemreméltó eredményt értek el.

Sajnos, női hallgatóink húzódoznak a sporttól (igen keveset kivéve), pedig meg kell érteniök azt, hogy részükre ez ugyanolyan fontos, mint a férfiaknak. Nem arról van szó, hogy mindenkinek csapatban, minőségi szintet kell elérni, de annyival legalább tartoznak önmaguknak, hogy néha egy kis szabad mozgással, játékkal óvják egészségüket, erősítsék szervezetüket.

(Fotó: Domokos.)

BÍRÁLATOK NYOMÁN

Lapunk 21-ik számában közöltük Knid József olvasónk levelét, mely az olvasóterem előtti folyosóról „eltűnt" hamutartók reklamációját tartalmazta.

Utánanéztünk a „hamutartóügynek" s Knid elvtársnak válaszolva, közöljük, hogy a hamutartók nem „tűntek" el, csupán a folysó első részébe lettek áthelyezve a könyvtár vezetőjének kérésére. T. i., amíg a hamutartók közvetlenül a könyvtár bejárata előtt voltak, a hallgatók ott dohányoztak, beszélgettek, ez nagymértékben zavarta a könyvtárban tanulók munkáját. Ezúton is kérjük a hallgatókat, hogy a könyvtárfolyosó első részében lévő beugróban dohányozzanak és beszélgessenek, ne zavarják a könyvtárban lévők munkáját.

★

A „Könyvvitel elmélete című tankönyv a könyvtárban" c. levélre az alábbiakban közöljük a könyvtár válaszát:

„A Közgazdász legutóbbi számában cikk jelent meg a „Könyvvitel elmélete" c. könyvvel kapcsolatban, hogy a könyvtár számvitel-polcán mindössze 2 darabot lehet találni, miért nincs legalább 15—20 darab?

A könyvtár ebből a könyvből bevásárolt 35 darabot, 7 darab a tanszékekre került, 10 darab a számvitel-tanszéken van, 18 darab pedig a könyvtár állományában. Kölcsönzésre 12 darabot, az olvasóterem részére 6 darabot adtunk. Ebből a 6 darab könyvből az olvasóteremben ma már egyetlenegy példány sem található, azért, mert akadnak olyan hallgatók, akik nem törődve hallgatótársaikkal, csak saját érdekeiket szem előtt tartva, eltulajdonították a drágán beszerzett könyveket. Sajnos, ilyen eset máskor is előfordult, pl. „Varga Jenő: Az imperializmus gazdaságának és politikájának fő kérdései" című könyvből is elvittek egy példányt, ezenkívül eltűnt Mátyás Antal: „Közg. elm. története" c. jegyzet is.

A könyvtár részére kiutalt keret nem nyujtható a végtelenségig, nem lehet arra építeni, hogy majd pótolja a könyvtár az elveszett példányokat. Minden fillért alaposan meg kell néznünk, hogy hova tesszük, s ha a könyvtár mégis ilyen nagy számban beszerez ebből a könyvből, akkor a legkevesebb, amit várunk, hogy meg is becsülik azt.

Nagy szükség lenne a könyvtárlátogatók fokozottabb segítségére, hogy az ilyen visszásságok megszűnjenek, mert ez nemcsak a könyvtár, hanem a hallgatóság érdeke is.

Schmidt Edit"

(Szerk. megjegyzése.) Ugy gondoljuk, Schmidt elvtársnő leveléhez nem kell kommentár, csupán annyit kívánunk itt megjegyezni, hogy a jobbérzésű, becsületes hallgatók, ha észreveszik valakinél az eltűnt könyvek példányát, a saját érdekük is azt kívánja, hogy a könyv visszaszármaztatása és az ilyen kificamodott becsületű hallgatók megbüntetése irányában intézkedjenek.

Egy levél a november 7-i ünnepségről

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójáról való megemlékezés mindig ünnepélyes, tehát izgatott várakozással tölt el. Éppen ezért kell most bizonyosfokú csalódottságomat írásba öntenem.

Figyelemmel hallgattam a megemlékező szavakat, lelkesen tapsoltam a tánccsoport és az énekkar — különösen a népfront-énekkar — számai után, de:

miért kellett az ünnepélyt késve kezdeni. Visszatérünk talán ahhoz az elavult módhoz, hogy udvariasan várunk a pontatlanokra?

miért maradt távol főleg a hallgatók jelentékeny része? Nem szeretném hinni, hogy hallgatóink nemtörődömségből maradtak el a közös ünneplésről. Hiányoltuk később a közönség soraiban az elnökség néhány tagját is. Zavaró volt a minden műsorszám után megismétlődő kép: többen távoznak. Ez fegyelmezetlenség;

miért volt ilyen hosszú a műsor? A kultúrosztálynak már kellő tapasztalattal kell rendelkeznie ahhoz, hogy mérlegelni tudja a műsorszámok hosszúságát s szükség esetén egyiket vagy másikat el kell hagyni;

miért nem adunk végre azzal külsőleg is kifejezést az ünneplésnek, hogy legalább a szereplők a hétköznapinál gondosabban öltöznek fel;

és végül miért ad elő a tánccsoport — egyébként sikerrel — „november 7 tiszteletére egy próbával" — számot? Vagy legalábbis miért jelentik be ezt az ellentmondást?

A konferansziét — Nemes elvtársat — arra kérem, a jövőben mérlegelje előzőleg, hogy milyen jellegű műsort konferál és adott esetben legyen személytelenebb, járjon egyenesen a színpadon.

A fentiekben csak negatív benyomásaimat írtam le. Nem azért, mert pozitivumok egyáltalán nem voltak, hanem, mert szeretném, ha kultúrosztályunk levonná a következtetést és a jövőben nem követne el hasonló hibákat.

Kerényi Mária

Legkedvezőbb feltételek a tudományos fejlődés számára

A tudományos fejlődéshez

alapvető az, hogy az elmélet minél több gyakorlati tapasztalat megszerzését segítse elő, a gyakorlati tapasztalatok pedig szolgáljanak további elméleti fejlődés alapjául. Véleményem szerint ennek érdekében olyan témákat kell adni a hallgatóknak, hogy azok feldolgozása mind az elemző munkát, mind gyakorlati, módszertani kérdések megvizsgálását szükségessé tegyék.

A nagy, átfogó népgazdasági

problémák erre nem alkalmasak, mert az üzemi gyakorlat viszonylag rövid tartamát ilyen témák mellett teljesen kimeríti a nagy összefüggések elemzése. Ezzel szemben a téma leszűkítése egy egészen kis területre, prakticista szemlélethez vezet, ami nem segíti elő a tudományos készség fejlődését. Általában — helyi sajátosságoktól eltekintve — tudományos fejlődés egyetemi hallgató számára leginkább a középirányító szerveknél érhető el. Ezeknél a szerveknél olyan témákat lehet kidolgozni, amelyek mind a népgazdasági összefüggések figyelembevételét, mind a helyi szempontok és az ezzel kapcsolatos módszertani problémák tanulmányozását szükségessé teszik. Az elméleti és a gyakorlati vizsgálat egysége itt érheti el a legmagasabb fokot.

A fentiek természetesen

nem jelentik azt, hogy ezekután minden üzemi gyakorlatost középirányító szervhez kell helyezni, hiszen a gyakorlatok fő célja az, hogy a hallgatók lehetőleg leendő munkaterületükön tegyenek gyakorlati tapasztalatokra szert. De az olyan elméleti szakokon, mint például a politikai gazdaságtan-szak, ez feltétlenül szükséges. Véleményem szerint fontos, hogy a hallgatók bizonyos mennyisége — szakonként változó arányban — más szakokból is középirányító szervekhez kerüljön. Az úgynevezett gyakorlati szakokon is kell nevelnünk olyan elvtársakat, akik a szélesebb összefüggések között, és az elmélet területén is otthonosan mozognak.

Szabó Zoltán

DISZ-TAGOK KÖTELESSÉGE!

VIZSZINTES: **1. Minden DISZ-tagnak a legfontosabb kötelessége:** 16. Műszaki rajzeszköz. 17. Ezen lakomát! Az 1929—1932-es gazdasági válság idején ezzel festették be a gabonát. 19. L. R. É. 20. Vissza: női név. 22. Folyó a SZU-ban. 23. Kicsinyítőképző. 25. Visszavet! 26. Vissza: szaporázza a lépteit. 27. Magyar író „Örökség a ketrecben" c. film az ő ötlete alapján íródott (keresztnevének kezdőbetűjével). 29. Almafajta. 31. Híres szovjet gyorsforgácsoló esztergályos 32. Kórházi szakosztály (az utolsó kockába GIA irandó.) **33. Függ. 42. folytatása.** 34. Majdnem TETTKÉSZ!! 35. Vissza: mértani fogalom. 37. Földből kiemel. 39. Keménnyé válik. 40. Csont, latinul. 41. Vissza kanalazd! 43. Nagy Károly. 44. Figyel. 46. Házi állat. 47. Számtalan. 49. Finom pehelyszerű toll. 50. Az emberi szervezetet hálózzák be. 52. Kanális közepe! 54. Vissza: folyó a SZU-ban. 55. Vissza: kötszerek. 56. Kutat. 57. László Mihály. 59. Össze-vissza: vesz! 60. Frissen. 62. Vissza: hordozható szentkép. 65. O. S. É. 66. Zug ikerszava. 67. Vissza: rossz szellem. 69. Szőnyeget ráz ki. 71. Római 500. 72. D. K. 73. Ékszer. 74. Nyáron néha már kellemetlen is. 75 ÉRESZTELTE VALA. 80. A SZÖG MÉRTÉKEGYSÉGE. (Nem fokban.) 81. Hím állat. 82. Vajjon rokon, jóbarát? 84. A-val a végén Tibetben sok van. 85. Idegen helyeslés. 87. Falevélnek van. 88. Római 1005. 89. Mutatónévmás. 91. Vissza: a szegény embert ez is húzza. 92. Menyasszony — latinul. 93. Becézett női név. 94. Könyvbe jegyez. 95. Tiroli részlet! Vissza: nyersanyag. 98. E napon. 99. Ázsiai országba való. 101. Az ismeretlen névjele. 102. Legyőz. 104. Helyrag.

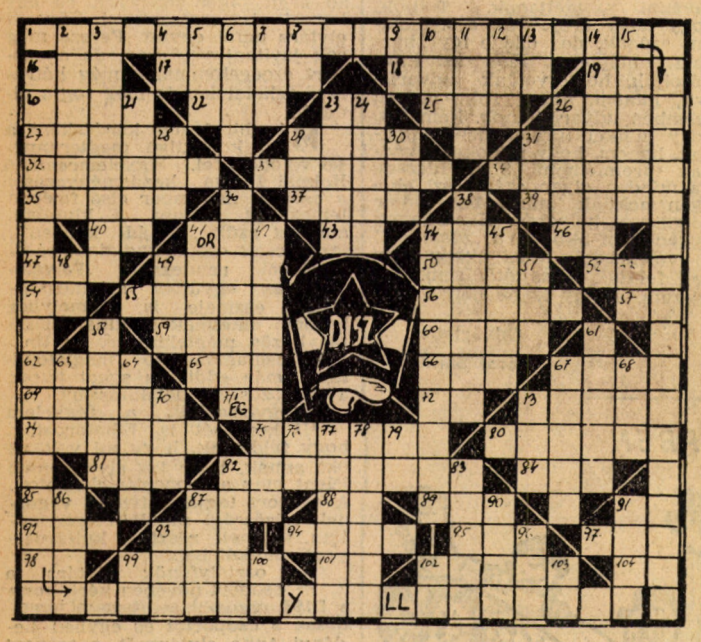

FÜGGŐLEGES: 2. Lövése új korszakot nyitott a történelemben. 3. Játékpénzek. 4. Tiltószó. 5. Ki oroszul. 6. Az eszkimók vadásznak rá 7. Kronométer. 8. Részvénytársaság. 9. Tiltószó. 10. Vissza: csehszlovák gépmárka (fonetikusan). 11. Kerekszám. 12. Gördülőcsapágy. 13. Mássalhangzó kiejtve. 14. Atom része. 15. Vajjon zenei hármasok? **16. Vizszintes: 1. folytatása.** 21. Nem szabad. 23. Lázcsillapító. 24. Külföldi cigaretták. 26. Jugoszláv város. 28. K. O. V. 29. A-val a végén HÍM állat 30. SES. 31. 48-as tábornok. **36. Vizszintes 33. folytatása.** 38. Hirtelen lejtő. 41. Híres magyar orvos. **42. Függ. 16. folytatása. 44. Függőleges 36. folytatása.** 45. Had . . . . . 48. Nulla, nulla. 49. Össze-vissza: a májon van 51. Mázol. 53. Hamis. 58. Barmok. 61. Kémiai fogalom. 63. O. O. G. 64. Elektromos töltésű atomok. 67. Vissza: Popov találmánya. 68. A. S. Á. 70. Féllászó! 73. Az egyik oldal. 76. Rákosi Művek. 77. A mélybe távozott. 78. Idegenes női név. 79. Használja fegyverét. 82. Női becenév. 83. 10 darab 100-as. 86. Mezőgazdasági munkát végez. 87. Vissza: Vajjon víziállat? 90. El. 91 . . . . . Gábor, Gárdonyi műve. 93. Veres Péter. 96. Vissza: Kereskedelem fajta. 99. Vissza: Szem. névmás. 100. I. L. 102. Éneklőszócska. 103. Helyrag.

FELHÍVÁS

Ma indul új, 3 fordulós rejtvényversenyünk. Beküldendők a vastagon szedett sorok. A legtöbb helyes megfejtést beküldőket értékes jutalomban részesítjük. Előző versenyünk nyertesei: Kutsera János III. (ipar) 1. Sziklai Ede II. (külker.) 1. Rochlik Aladár 1/9. Mihalik István III. (polgazd.) 1.

A szerkesztőségben átvehetik a jutalmat.

Üzenet: Mihálik István elvtársnak. Köszönjük, hogy figyelmünket felhívta a rejtvényben elkövetett sajnálatos hibára. Legközelebb jobban fogunk vigyázni az ilyen „csekélységre" is.

SZERKESZTŐ ÜZENI

Üdvözöljük az egyetemi lapokat a kapcsolat felvétele alkalmából. Kérjük, hogy a cserelapokat szerkesztőségünk címére küldjék.

Horváth Ferenc I/3. Kérünk a pályázat ügyében keress fel minket.

Ismeretlen földrajztanuló. Leveledben megírtad esetedet, de csak úgy tudunk intézkedni, ha nevedet felfeded.

Kolláth elvtárs levelére később válaszolunk.

Kérjük középiskolás előfizetőinket, lapunkkal kapcsolatos észrevételeiket írják meg. Szeretnénk, ha írnátok saját problémáitokról is. Mi amennyire tőlünk telik és lehetőségünk van, válaszolunk.

FIGYELEM!

A szertorna iránt érdeklődők hetenként háromszor az Eötvös Loránd Tudomány Egyetem tornatermében edzésen vehetnek részt.

Haladókat és kezdőket egyaránt szívesen fogadunk. Felszerelést a hallgatók a helyszínen kapnak.

Edzés: hétfőn, szerdán és pénteken este fél 8-tól.

Edző: Dr. Szakáts Miklós tanár.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem párt- és DISZ-bizottságának, egyetemi tanácsának és szakszervezeti bizottságának lapja.

Szerkesztő: Gácsi Sándor

Szerkeszti: a szerkesztőbizottság

Felelős szerkesztő: Illés János

Szerkesztőség: Budapest, IX., Dimitrov-tér 8. III. 382. Telefon: 186—850 192-es mellék

Kiadja: a Budapesti Lapkiadó Vállalat Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3

Szikra Lapnyomda Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 6

Felelős vezető: Kulcsár Mihály

Hírek a pártvezetőségválasztások előkészítéséről

Bedő elvtárs, a III. alapszervezet titkára, taggyűlésen ismertette a november 10-i választással kapcsolatos kérdéseket. Az alapszervezetek **7 tagból álló vezetőséget** választanak. A választással kapcsolatos feladatok elvégzéséhez egy **5 tagból álló jelölőbizottságot és 3 tagból álló szavazatszedő-bizottságot** kell választani. A szavazás titkos, a jelöltek a szavazatok szerint kerülnek a listára. A beszámoló a pártcsoportértekezletek fő anyagául a vezetőségválasztással kapcsolatos kérdéseket jelölte meg.

A IV. évfolyam politikai-gazdaságtan I. szeminárium pártcsoportértekezletén a taggyűlés elnökének Nagy Tamás elvtársat javasolták. A jelölőbizottság elnökének Zádor elvtársat, a jelölőbizottság tagjainak Kádár és Rapi elvtársakat. Pártvezetőségi tagoknak Hoch, Hári, Vértes és Ballai elvtársakat jelölte a pártcsoport.

A VII. alapszervezet II. évfolyamán külker.-tagozat pártcsoportértekezletén nem tettek javaslatot, mert a párttagok még kevéssé ismerik egymást. A III. évfolyam belker.-tagozat IV. pártcsoportja Balatincz elvtársat javasolta a jelölő-bizottság elnökének, a jelölő-bizottság tagjainak pedig Harangozó, Bukta és Dobroczi elvtársakat. A szavazatszedő-bizottság elnökének Brázdáné elvtársnőt, tagoknak Medgyesi és Szanyi elvtársakat, javasolták. A taggyűlés elnökének Forgács elvtársat jelölték.

A II-es alapszervezet pártcsoportértekezletein a taggyűlés elnökének Markos György elvtársat javasolták.

Téged is vár az

MRSZ

Ejtőernyős-, repülő-rádiós-, vitorlázó-repülős-köröket indítunk!

Jelentkezni lehet november 20-ig a 103-as teremben, délután 3—6 óráig

Pü II/c.

A DISZ-taggyűlést „objektív nehézségek miatt eddig még nem tartották meg (a tagság 70 százaléka nem jelent meg, konferencia volt stb.). Ki a felelős ezért? Reméljük, minél előbb gyökeres változást fogunk tapasztalni.

Ipar II/a.

A mult héten zajlott le a DISZ-gyűlés. Előtte való napokban csoportértekezletet tartottak, azonkívül egyéni agitációt folytattak annak érdekében, hogy mindenki megjelenjék. A gyűlés szavazatképes volt. Aktív légkörben zajlott le a vezetőségválasztás és a jövő hónap munkatervének összeállítása.

TDK-közlemény

A Szocializmus Politikai Gazdaságtana TDK csütörtökön, 11-én 15 órakor ülést tart a 217-es teremben. Az ülésen Hári Károly elvtárs „Több mezőgazdasági növény vetésterületének eltolódása és az eltolódás oka az utóbbi három évben Zala megyében" c. dolgozatát, valamint Gacsályi István elvtárs „Országosan ható okok a szerkezeti változásokban" c. korreferátumát fogják megvitatni. Az ülés nyilvános.

A SZERKESZTŐSÉG KÖZLI, hogy irodalmi pályázatának határidejét november 30-ig meghosszabbítja.

SAKK

2. sz. feladvány.

Szerző: Fodor (eredeti)

matt két lépésben.

Sakkfeladványversenyünk második rejtvényét alább közöljük.

Az 1. sz. feladvány helyes megoldása Fd3!